

PATENTNI SPIS ŠTEV. 12527

Hofmann J. Wilhelm, Radebeul — Kötzschenbroda, Nemčija.

Odcepná sponka za električne vode.

Prijava z dne 29. novembra 1935.

Velja od 1. februarja 1936.

Znane izvedbe odcepnih sponk za električne vode obstajajo običajno iz širšega sponkinega dela z navzgor potegnjenimi stranicami in enega ožjega sponkinega dela, ki se zavijači s prvim delom. Oba dela sponke imata zareze v obliki krožnega loka ali strešnice, med katerima se lahko vpnejo vrvi ali žice. Eden izmed obeh delov sponke ima običajno prečno razporo, da prepusti vijak sponke, medtem ko ima drugi del sponke navoj. Oba dela sponke tedaj lahko zavzameta drug proti drugemu poševne lege ter sta v stanju vpeti tako žice istega kakor tudi različnega premera. Deloma so se opremile sponke z zobčasto drug v drugega segajočimi kremplji, vendar se je deloma tudi odreklo tem krempljem.

Nedostatek teh do sedaj znanih sponk je obstojal v tem, da je bila z ozirom na možnost, da se zvežejo razno debele žice medseboj, stična ploskev med vodom in sponko le razmeroma majhna. Pač je lahko dobila ena polovica sponke globoke zareze sa sprejem vrvi, druga polovica pa je prejela običajno le zelo plitve zareze tako, da se vodi niso trdno držali z zadostno varnostjo. Majhna stična ploskev je vplivala posebno neugodno, če je bilo treba vpeti večje prereze vodov. Električni kontakt je bil tedaj preslab z ozirom na velik tok, ki se naj prenese.

Pri znanih izvedbah odcepnih sponk brez zob imajo podolžne zareze, v katerih ležijo vodi, prerez krožnega loka ali strešnice ali so oblikovane po zategnjeni krivulji. Včasih se te oblike zarez kombinirajo tudi tako, da dobi en del sponke krožne, drugi del pa strešnate zareze.

Pri teh oblikah zarez se niso mogla nikdar doseči istočasno veliko območje zapenjanja, to je možnost zvezanja v premeru zelo različno močnih vodov medseboj, in velike kontaktne ploskve med žico in sponkinimi deli, nadalje sigurno fiksiranje eventualnega tenkega voda, ki se naj vpne; odreči se je bilo treba ali eni ali drugi prednosti. Pri pričujočem izumu se izognemo nedostatom do sedaj znanih sponk s prikladnim izoblikovanjem oblike zareze in se vodi med dvema zarezama tako vpnejo, da se zamorejo speti kljub temu, da se obdrži veliko območje za spenjanje, tako najmanjši kakor tudi največji prerezi vodov z veliko kontaktno ploskvijo, pri čemer je še brezpogojno zasigurano centriranje in fiksiranje manjšega prereza. To se doseže s tem, da ima en del sponke, na primer širši, zareze v obliki krožnega loka in drugi na primer manjši del sponke zareze, ki so sestavljene iz krožnih lokov različnih krivinskih premerov in vmesne premice.

Pri tem je lahko prilagoden premer v širšem delu sponke predvidenih zarez oblike krožnega loka največjemu vodniku, ki se naj vpne, medtem ko prejmejo zareze v ožjem delu sponke na najbolj globokem mestu obliko krožnega loka, ki ustreza premeru najmanjšega vodnika, ki se naj vpne, proti notranjemu robu pa krožni lok, ki ustreza največjemu vodniku, ki se naj vpne, pri čemer tvori zvezo med obema krožnima lokoma tangenta.

Istočasno se manjši del sponke proti robu zarez močno dviga, s čemer se znatno poveča ploskev dotika med vodnikom in delom sponke, ne da bi se zmanjšal obseg

zapanjanja. V širšem delu sponke se napravi odgovarjajoča poglobitev, ki soglaša s povišanjem ožjega dela sponke.

Izum je prikazan na priloženem načrtu izvedbenega primera na slikah 1 do 4, in sicer kaže

sl. 1 perspektivni pogled na sponko.

sl. 2 pogled od spredaj na sponko pri spenjanju največjega in najmanjšega prereza,

sl. 3 pogled od spredaj pri spenjanju dveh največjih prerezov,

sl. 4 obliko zarez v povečanem merilu.

Kakor je razvidno iz slik, sestoji odcepna sponka iz širšega dela 1 sponke in iz ožjega dela 2 sponke. Oba dela se zvezeta z enim ali več vijaki 3. Širši del sponke ima okrogel hrbtni del z razporami za vijake, da se omogoča, da zavzameta oba dela sponke poševen položaj drug proti drugemu; ožji del sponke ima navoj za vijak.

Obe zarezi 4, 4 širšega dela 1 sponke sta izoblikovani kot krožna loka, pri čemer ustreza polmer krivine zarez premeru najmočnejšega voda 5, ki se naj vpne. Del 1 sponke dobi na znan način zakrivljene in podaljšane stranice.

Pri ožjem delu 2 sponke je sestavljena zareza, ki je določena za sprejem voda, iz dveh krožnih lokov in iz dveh tangencialno se priključujočih premic. Premer krožnega loka 7, ki začneja na notranjem robu zarez, ustreza premeru najmočnejšega vodnika, ki se naj vpne. Tangencialno na ta lok se priključi premi del 8, ki preide nadalje v krožni lok 9, ki je prilagojen premeru najmanjšega vodnika 6, ki se naj vpne. Ta del krožnega loka tvori obenem najbolj globoko mesto zarez. Na krožni lok 9 se priključi tangenta 10, s katero je zareza izpopolnjena.

S tem posebnim izoblikovanjem oblike zarez se doseže, da leži največji premer vodnika z veliko ploskvijo in sigurno z ene strani v zarezi 4, z druge strani v delih 7 in 10 zarez; manjši in najmanjši premeri vodnikov se centrirajo in fiskirajo v njihovi legi potom krožnega loka 9 ter dobijo njihovemu premeru prilagojeno zadostno veliko ploskev dotika. Ožji del sponke je med zarezami pri 11 močno dvignjem. To povišanje odgovarja znižanju 12 na drugem delu sponke. S tem se omogoča najbolj obsežno objemanje vodnika, ki senaj vpne.

Nadaljna važnost posebnost tega izuma obstoja v tem, da sta razdalji 13 in 14, to

je razstop sredin zarez, neenaki pri večjem delu sponke in pri manjšem delu sponke, in sicer je razdalja 13 večja kakor je razdalja 14. Vsled teh neenakih razstojev se vpne manjši prerez tudi pri zelo velikih razlikah v premerih vodnikov, ki se naj vpneto, tako, da se ne more umakniti.

Razume se, da se lahko izmenjata obliki širšega in ožjega dela sponk medseboj.

Odcepne sponke po pričujočem izumu omogočajo s smotrenim izoblikovanjem oblike zarez trajno sigurno sprenjanje enako močnih kakor tudi zelo različno močnih vodnikov, pri čemer so kontaktne ploskve v vsakem slučaju dovolj velike.

Patentni zahtevi:

1. Odcepna sponka za električne vode, sestoječa iz dveh delov, ki se medseboj zavijačita, in ki sta opremljeni s podolžnim zarezami, in od katerih delov oklepa širši del sponke ožji del s svojima stranskima obroboma, označena s tem, da ima en del (1) sponke zarez krožne oblike (4) in drugi del zarez, ki so sestavljene iz krožnih lokov z različnimi krivinskimi polmeri ter vmesnimi premicami.

2. Odcepna sponka po zahtevi 1, označena s tem, da so zarez ožjega dela (2) sponke, zčenjajoč pri notranjem robu, sestavljene iz krožnega loka 7, iz tangencialno priključenega ravnega dela (8), zopet enega krožnega loka (9), ki se nahaja na najbolj globokem mestu zarez, in nadaljnega priključenega ravnega dela (10).

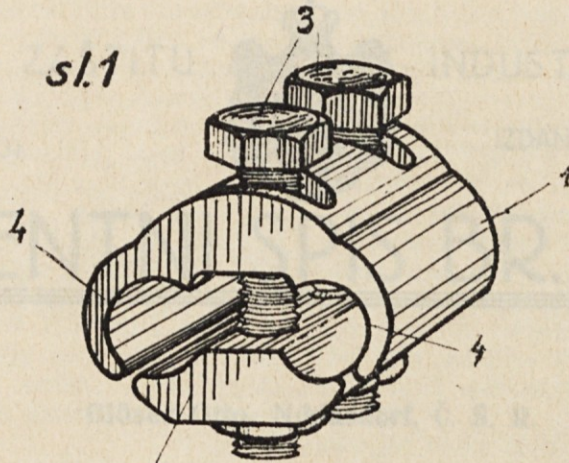
3. Odcepna sponka po zahtevah 1 in 2, označena s tem, da je prilagojen premer krožnega loka (9), ki se nahaja na najbolj globokem mestu zarez ožjega dela sponke premeru najmanjšega vodnika (6), ki se naj vpne, medtem ko odgovarja premer krožnega loka (7), začneja na notranjem robu zarez, premeru največjega vodnika (5), ki se naj vpne.

4. Odcepna sponka po zahtevi 1, označena s tem, da dobi ožji del sponke med obema zarezama, ki sprejemajo vodnike, močno povišanje (11), medtem ko ima širši del sponke odgovarjajoče znižanje (12).

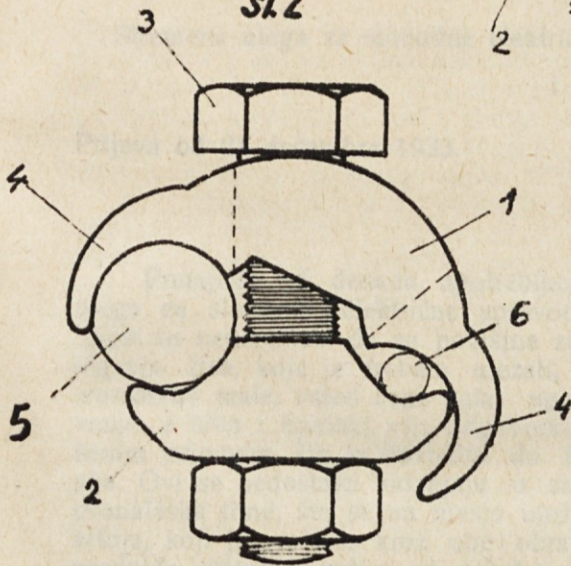
5. Odcepna sponka po zahtevi 1, označena s tem, da je medsebojni razstoj zarez ožjega dela sponke manjši kakor širšega dela sponke.

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
PRAVA ZAŠTITA IZUMNIŠKOJ
PATENTIRANJE 12565

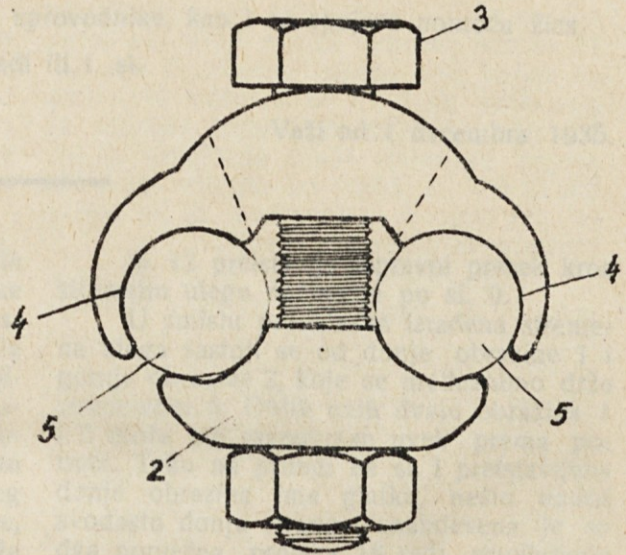
sl.1

sl.2

sl.3

sl.4

